

БИЗНЕС ПЛАН

БИС/ТК 57

ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ

1 БИЗНЕС СРЕДА НА БИС/ТК

1.1 Описание на бизнес средата

Областта по стандартизация, в която работи техническият комитет по информационни и комуникационни технологии, включва:

- софтуер и хардуер;
- персонална идентификация;
- идентификационни карти и устройства; електронен подпис и карти; както и свързани с тях системи и дейности;
- AIDC технологии; информационни и комуникационни технологии за обучение;
- образование и квалификация;
- хранване на съобщителни системи;
- безопасност на електронни устройства от областта на аудио/видео и информационните технологии и съобщителните технологии;
- системи за дома и за сгради;
- оптични линии и оптични кабели;
- далекосъобщителен обмен на информация между системи;
- езици за програмирани;
- компютърна графика;
- свързване на съоръжения за обмен на информация;
- сигурност на информацията;
- съоръжения за офис;
- кодирани набори от знаци и кодиране;
- автоматично приемане на данни;
- обслужване и управление на данни;
- описание на документи и обработващи езици;
- потребителски интерфейс;
- електротехнически аспекти на съобщителните устройства;

- база данни и електронни съобщения;
- далекосъобщения, далекосъобщителни мрежи,
- ИКТ умения и професии,
- методи за сигурност на ИТ.

За посочените области по стандартизация техническият комитет покрива областта на действие на следните европейски и международни технически комитети:

CEN/TC 224 Персонална идентификация и свързани с нея персонални устройства със сигурни елементи, системи, операции и лични данни в мултисекторна среда

CEN/TC 225 AIDC технологии

CEN/TC 353 Информационни и комуникационни технологии за обучение, образование и квалификация

CEN/TC 365 Филтриране в интернет съдържание

CEN/TC 428 Професии за информационни и комуникационни технологии

CLC/TC 108X Безопасност на електронни устройства в областта на аудио/видео и информационните технологии и съобщителните технологии

CLC/TC 205 Електронни системи в сгради и жилища

CLC/TC 205A Захранване на съобщителни системи

CLC/TC 215 Електротехнически аспекти на съобщителните устройства

CEN/CLC/JTC 13 Киберсигурност и защита на данни

CEN/CLC/ETSI/SMCG Координационна група за интелигентни измервателни уреди

CEN/WS ICT Работен форум по ИКТ умения

CEN/CLC/ETSI/JWG eAss Електронен достъп в рамките на мандат M/376

CEN/SS F12 Системи за обработка на информация

ISO/IEC JTC 1 Информационни технологии

ISO/IEC JTC 1/SC 22 Езици за програмиране, техните среди и системни софтуерни интерфейси

ISO/IEC JTC 1/SC 22/WG 21 C++

ISO/IEC JTC 1/SC 23 Носители за цифров запис за обмен и съхранение на информация

ISO/IEC JTC 1/SC 27 Методи за сигурност на ИТ

ISO/IEC JTC 1/SC 34 Описание на документи и обработващи езици

ISO/IEC JTC 1/SC 35 Потребителски интерфейс

ISO/IEC JTC 1/SC 40 Управление на ИТ услуги и ръководене на ИТ

ISO/PC 317 Защита на потребителите: поверителност чрез проектиране на потребителски стоки и услуги

Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) изпълнява функциите на Национална организация по стандартизация (НСО) пред Европейския институт за стандарти в далекосъобщенията (ETSI).

Стандартите от обхвата на ETSI, хармонизирани към Директива 2014/53/EU, се въвеждат съгласно сключено споразумение между КРС и БИС за въвеждане с потвърждаване на хармонизирани европейски стандарти и се нотифицират в ETSI.

Следните политически, икономически, технически, регулаторни, социални фактори описват бизнес средата на сектора, свързан с областта на БИС/ТК 57 *Информационни и комуникационни технологии*, които могат да повлияят значително на процеса на разработването и на съдържанието на стандартите:

Всички сектори на икономиката все повече разчитат на цифровите технологии, които все по-бързо се променят, често рязко изпреварвайки по-традиционните сектори и отрасли. Своевременното и хармонизирано определяне на стандарти за ИКТ дава възможност на европейските новатори да се конкурират и да предлагат нови продукти на глобалния пазар. Гъвкавите, координирани и достатъчно бързи процеси на стандартизация са съществено изискване на цифровия единен пазар на Европа.

Информационните и комуникационните технологии (ИКТ) са в основата на сложните системи, които поддържат ежедневната обществена активност, правят възможно функционирането на нашите икономики в основни сектори като здравеопазване, енергетика, финанси и транспорт, и по-специално поддържат функционирането на вътрешния пазар. Също така непрекъснато нарастващото сливане на функциите на продуктите на информационните технологии с тези на дома и професионалните развлекателни продукти поражда нужда да се помисли за хармонизиране на изискванията за безопасност на тези продукти.

Действащата в момента нормативна уредба в областта на ИКТ обхваща редица нормативни актове, по-съществените от които са: Законът за електронните съобщения, Законът за електронно управление, Законът за електронния документ и електронния подпис, специалният Закон за търговския регистър, Законът за електронна търговия, Законът за защита на личните данни и някои други, както и отделни разпоредби в други специални закони.

- Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар;
- Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни
- Директива 2014/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за хармонизиране на законодателствата на държавите членки относно електромагнитната съвместимост;
- Директива 2014/35/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за хармонизиране на законодателствата на държавите членки за предоставяне на пазара на електрически съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението;
- Директива 2014/53/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 година за хармонизирането на законодателствата на държавите членки във връзка с предоставянето на пазара на радиосъоръжения.
- Наредба за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност, приета с Постановление на МС № 186 от 19 юли 2019 г.

Информационните и комуникационните технологии (ИКТ) са основна движеща сила за конкурентоспособността и представляват един от ключовите промишлени сектори на XXI век. Инструментите на ИКТ се прилагат във всички икономически сектори, ефективната политика за стандартизация на ИКТ в ЕС насърчава по-бързото прилагане на новите технологии и приложения, като така се допринася за конкурентоспособността на европейската икономика като цяло.

1.2 Количествени индикатори на бизнес средата

Следните количествени индикатори описват бизнес средата с цел да се даде подходяща информация в подкрепа на дейностите на БИС/ТК 57.

Превръщането на глобалната икономика в цифрова икономика засяга всички сектори на промишлеността и услугите. Конкурентоспособността и производителността на Европа в решаваща степен зависят от нейната способност да генерира иновации в цифровите технологии, да ги разширява и ефективно да извлича ползата от

тях във всички сектори на икономиката. В подкрепа на ролята на Европа в глобалната цифрова икономика Европейската комисия прие съобщение относно стратегия за цифров единен пазар, когото превърна в един от своите основни приоритети.

Развитие на сектора ИКТ

Със средно годишно увеличение от 17 % от 2007 г. насам, секторът ИКТ е един от най-бързо развиващите се в икономиката, а софтуерната индустрия е най-бързо развиващият се сегмент. Секторът ИКТ е силно ориентиран към износа и привлича значителни чуждестранни инвестиции. Особено силен е експортният потенциал на софтуерната индустрия, която изисква инвестиции само в човешки ресурс.

Пазарът на информационни и комуникационни технологии, включително и телекомите, е достигнал 5,5 млрд. лв. през 2018 г., става ясно от годишната класация топ 100 на ICT Media. Приходите само от IT услуги, включително и аутсорсинг, са малко над 3 млрд. лв. Това е увеличение с 45 % спрямо година по-рано, когато са били точно 2 млрд. лв.

Общо над 5,76 милиарда лева са общите приходи за 2019 г. на компаниите, разработващи, доставящи и внедряващи информационни и комуникационни технологии, и на доставчиците на телекомуникационни услуги у нас, участващи в 23-ото поредно проучване ТОП 100 на технологичните компании в България 2020.

Обем на пазара на електронните съобщения в България

По данни от регистъра на КРС, към 31.12.2019 г. общо 1122 предприятия са притежавали регистрация в него за намерение да осъществяват дейност по предоставянето на обществени електронни съобщения.

През 2019 г. дейност са осъществявали 850 предприятия, като в този брой са включени и 21 предприятия, които са преустановили дейността си по предоставяне на обществени електронни съобщения през годината. В сравнение с предходния отчетен период (2018 г.), през 2019 г. се наблюдава ръст както на броя на предприятията, вписани в регистъра на КРС за предоставяне на обществени електронни съобщения с 0,2 %, така и на броя на предприятията, реално осъществявали дейност през годината (увеличение с 0,1 %). През 2019 г. общият обем на пазара на електронни съобщения в България възлиза на 2,680 млрд. лв., като за втора поредна година, след продължителен период на спад, се отчита нарастване – с 4 % спрямо данните за 2018 г. и с 9,7 % за периода 2017-2019 г. Делът на общия обем на пазара на обществени електронни съобщения в обема на БВП на България за 2019 г. възлиза на 2,3 %. Независимо от отчетения ръст в общия обем на пазара на обществени електронни съобщения, се наблюдава спад с 0,1 процентни пункта при неговия дял БВП спрямо 2018 г., когато той е възлизал на 2,4 %. Посоченият спад се дължи на по-голямото увеличение на БВП на България (с близо 10 % през 2019 г.), спрямо ръста при обема на пазара на електронни съобщения.

Пренос на данни и достъп до интернет

Услугите за пренос на данни и достъп до интернет в страната запазват своето възходящо развитие и през 2019 г. Общият обем на реализираните приходи от услугите, включени в сегмента „Пренос на данни и достъп до интернет“, възлиза на 998,067 млн. лв., като се отчита ръст от 12,5 % спрямо предходната 2018 г.

2 ПОЛЗИ, ОЧАКВАНИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА БИС/ТК 57

На този етап стандартизационната дейност на БИС/ТК 57 изцяло се определя от работата по стандартизация на европейските и международните технически комитети. В тази връзка ключова дейност на комитета, освен участие в разработването и приемането на европейски и международни стандарти, е въвеждането им като национални с превод на български език, с което се улеснява тяхното прилагане на национално ниво.

Общите стандарти осигуряват оперативната съвместимост на цифровите технологии и представляват основата за ефективен цифров единен пазар. Те гарантират, че технологиите функционират съвместно безпроблемно и надеждно, осигуряват икономии от мащаба, способстват за научни изследвания и иновации и поддържат пазарите отворени.

Компютърните услуги в облак подпомагат новите цифрови услуги, като осигуряват огромния капацитет за съхранение на данни и изчислителна мощност, необходими за цифровизацията на европейската промишленост и наука. Благодарение на стандартите потребителите ще получат достъп до нови иновативни услуги, по-специално за МСП, публичния сектор и научната общност.

3 УЧАСТИЕ В ДЕЙНОСТТА НА БИС/ТК

Членуването в Българския институт за стандартизация е доброволно. Членове на БИС могат да бъдат юридически лица, които желаят да подкрепят дейността по националната стандартизация и са съгласни да спазват устава на БИС. В работата на техническите комитети вземат участие упълномощени представители на членовете на БИС, които ги представляват по всички въпроси, свързани с дейността по стандартизация.

Към момента в БИС/ТК 57 членуват софтуерни компании, производители и търговци, органи на държавната администрация, научни среди, институти и висши училища, органи за оценяване на съответствието, органи за контрол, органи за сертификация, заинтересовани лица от дейността на ТК 57.

4 ЦЕЛИ НА БИС/ТК И СТРАТЕГИИ ЗА ТЯХНОТО ПОСТИГАНЕ

4.1 Определяне на целите на БИС/ТК

Основната цел в дейността на техническия комитет е да дава обосновани предложения за разработване, въвеждане и поддържане на стандарти и стандартизационни документи в областта на стандартизация на техническия комитет, чрез което се постига:

- Повишаване на качествата и безопасността на продуктите от обхвата на техническия комитет;
- Улесняване на търговията;
- Задоволяване на потребностите на пазара;
- Отразяване на съвременните технологии и добрата практика в областта на дейността.

4.2 Идентифициране на стратегиите за постигане целите на БИС/ТК

По отношение разширяване на дейността на БИС/ТК 57 се правят проучвания и анализи в посочените области за заинтересовани лица, които биха взели активно участие в работата на комитета. За постигане на своите цели се извършват консултации с членовете и заинтересованите страни.

С приоритет се въвеждат с превод на български език терминологични и хармонизирани стандарти за удовлетворяване на потребностите и интересите на производители и ползватели на продуктите и услуги в областта на информационните и комуникационните технологии в Република България.

Не на последно място привличането на нови експерти от МСП е една от задачите с цел увеличаване броя на експертния ресурс по отношение на знания, финанси и активно участие в комитета. В тази връзка БИС/ТК57 може проактивно да разяснява дейностите си на технологични форуми и други събития, в които участват представители на технологичния сектор.

За осъществяване на своите цели БИС/ТК 57 работи в тясно сътрудничество с други национални технически комитети

БИС/ТК 75 *Електромагнитна съвместимост*

БИС/ТК 47 *Радиосъобщителни системи и радиосъоръжения*

БИС/ТК 97 *Интелигентни транспортни системи и логистика*

За поддържането на фонда от национални стандарти се организира редовен периодичен преглед на стандартите, разработени на национално ниво, както и актуализиране на фонда съобразно достигнато ниво в областта на информационни и комуникационни технологии.

4.3 Аспекти на околната среда

Опазването на околната среда и безопасността е много важен аспект в значителен брой международни, европейски и национални стандарти. Ако има опасения за вредно въздействие върху околната среда, те задължително се вземат предвид при подготовката на нов стандарт или при прегледа на вече съществуващ такъв.

Трябва да се полагат грижи за екологичните аспекти, когато се създават нови или се ревизират съществуващи стандарти или други продукти – технически доклади, спецификации т.н.

5 ФАКТОРИ, ВЛИЯЕЩИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА РАБОТНАТА ПРОГРАМА НА БИС/ТК

Информационните и комуникационните технологии са обширна и специфична област, в която са нужни знания и опит, поради което заинтересованите в бранша, фирми и потребители изпитват недостиг на квалифицирани кадри. Това затруднява и дейността по стандартизация. За изпълнение на Работната програма, в частта въвеждане на европейски и международни стандарти чрез превод на български език, ТК 57 среща затруднения в намиране на активни преводачи и експерти с необходимите знания и умения, които биха могли да участват. Поради тази причина преводи на стандарти се правят главно за целите на сертификацията.